

Afsnit 3.

1820 til 1849.

I dette afsnit får Niels bl.a. 24 børnebørn, hvoraf 4 dog dør tidligt, hermed er der ikke blot skabt et stamtræ med grene, men også med kviste. Det vil herefter blive for uoverskueligt, i de fremtidige afsnit, at nævne de fremtidige fødsler der sker i familien. Såvel Niels som hans kone dør i perioden.

Rundt om i verden sker der i perioden bl.a., at industrialiseringen langsomt tager fart, men først i sidste del af perioden kommer den for alvor i gang. I Europa oplever man flere kolera epidemier, og vi er igen i krig, denne gang i tre års krigen fra 1848-1851, men vi får også Danmarks første grundlov i 1849.

1820.

Dansk landbrug indgik allerede fra 1820'erne i en arbejdsdeling. Lokalt, nationalt og globalt. Lokalt ses det ved at vævere, senere sypiger, stod for frembringelsen af tøj til befolkningen. Smede m.fl. ordnede landmændenes redskaber, murere og tømre byggede nye og mere rationelle landbrugsbygninger, og landbruget kunne koncentrere sig om at drive mere rationel landbrug med moderne redskaber og maskiner.

Den Engelske industrialisering skabte et stort marked for dansk landbrug, og når det kunne lade sig gøre, var det pga. industrialiseringens nyskabelser som f.eks. transport med dampskibsfart og jernbaner.

H.C. Ørsteds opdagelse af elektromagnetismen, skabte grundlaget for opfindelsen af elektromotoren i 1834.

H.C. Ørsted stiftede sammen med Lauritz Esmarch "Selskabet til Urmagernes fremme på Bornholm", indtil dets virke sluttede i 1841, solgtes 411 ure til en værdi af 9.300 rigsdaler.

1821.

Napoleon Bonaparte dør den 5. maj 1821, officielt af kræft, senere går der rygter om at han var blevet forgivet, men de seneste undersøgelser bekræfter den første udmelding.

1822.

Niels' ældste søn Frederik bliver gift den 30. maj med Constance Laurine Bonhoff i Telemarken, Norge. De får deres første barn Amborg Sofie i 1823.

Adam Oehlensläger skrev "Der er et yndigt land", som sammen med "Kong Christian stod ved højen mast" blev Danmarks nationalsange.

1823.

Danmarks ældste teater "Rønne Teater" bliver opført.

H.C. Ørsted stiftede Selskabet for Naturlærens Udbredelse

Starten på Holmegårds glasværk sker i 1823 da Lensgreve Christian Daneskiold-Samsøe ansøger kongen om at måtte anlægge et glasværk i Holmegård Mose. Men samme år dør Lensgreven.

1824.

Efter at have mistet deres datter året før, får Frederik og Constance, Niels Berthold, i november måned, men også han dør tidligt i maj 1825.

Det blev forbudt fattige at gifte sig, med mindre fattigkommissionen gav sin tilladelse hertil.

1825.

Niels's 2. søn Hans Christian, får en søn, Niels Frederik Christian.

En alvorlig stormflod i 1825 fik havet til at bryde igennem til Limfjorden ved Agger tange.

Holmegård Glasværk blev startet i 1825, den vanskelige proces at fremstille glas, kræver stor omhu og nøjagtighed. Derfor har glasmagere altid været i høj kurs, det siges endda at de uddannede glasmagere der startede på Holmegård, måtte smugles ind fordi de ikke måtte forlade deres hjemstavn i Bøhmen og Belgien med deres viden om, hvordan man fremstillede glas.

1826.

Frederik og Constance får endnu et barn, Bertha Nicoline, den 26. april.

Niels's 3. søn Eggert Christoffer får en datter, Karen Sofie, den 9. juni.

Christiansborgs Slotskirke stod færdig i 1826, og er det eneste tilbageværende af arkitekten C.F.Hansens Christiansborg.

Frederik 6. besøgte det 1000 år gamle Mønsted kalkgruber, og fik sat en modernisering i gang, hvilket betød at der blev installeret hejseværk og i stedet for "bærere" blev gangene gjort bredere så der var plads til tohjulede kalkvogne. I kalkgrubberne overvintrer mere end 5000 flagermus af forskellige arter, og i dag bruger Arla en del af grubberne til ostelagring.

Verdens første fotografi af et gademotiv taget ud af et vindue, er en realitet med en eksponeringstid på ca. 8 timer.

Sorøs 3. Akademi genåbnes, blandt lærerne var B.S.Ingemann og Carsten Hauch, Sorø Akademi blev kulturcentrum for så kendte folk som Grundtvig, H.C.Andersen og Bertel Thorvaldsen. Det sidste Akademi lukkede i 1849.

1827.

Almindingen på Bornholm var efterhånden blevet til højlyng, men i år 1800 ansatte staten Hans Rømer som ny skovrider for at genrejse skoven, han indhegnede 828 ha. med stengærder og i 1827 var området igen tilplantet, Skoven er senere vokset til 2.400 ha.

1828.

Frederik og Constances 4. barn, Laura Constance bliver født den 16. marts.

Det første påbud om slægtsnavne for almuen bliver givet, men helt op til 1870 støder man stadig på efternavne lavet af faderens fornavn.

Før 1828 skulle børn døbes senest 8. dage efter fødslen, det blev lavet om i 1828, således at børn skulle være døbt senest 8 uger efter fødslen. Det betød at bl.a. mødre fik bedre mulighed for at være med til deres børns dåb.

Årene 1828-1857 kaldes for kornsalgperioden, idet kornsalget på 18.900 tdr. i 1820 fordobledes de næste 10 år, og igen de næste ti år, for at være nået op på 175.000 tdr. i 1850.

Det satte for alvor gang i by- og havnevækst i bl.a. Århus som gennem eksportoverskud muliggjorde finansieringen af jernbanebyggeriet fra 1862.

1829.

Efter at have været besat af Tyrkerne siden 1461, blev Grækenland igen selvstændig i 1829.

Papirindustrien fik sit gennembrud med igangsættelsen af Danmarks første papirmaskine på Strandmøllen. Produktionen var indtil da kun på 2 bøtter, nu kom man op på 6 bøtter.

Det første danske fyrskib "Fyrskib nr. 1." blev udlagt i Læsø Trindel, og blev første fyrafmærkning i Læsø Rende fra 1852-56.

Danmark fik sin første civile ingeniøruddannelse på højt niveau, da Polyteknisk Lærestalt blev oprettet. I 1933 kaldet Danmarks Tekniske Højskole, det nuværende DTU.

I årene 1829-37 blev Europa ramt af den anden store koleraepidemi som kostede omkring 1½ millioner livet. Rusland blev ramt i 1829-31, i 1831 Tyskland hvorfra den spredtes til England, Irland og Skotland. Frankrig og Norge blev ramt i 1832 og Sverige i 1834.

1830.

Frederik og Constance får endnu en datter, Egerthe Frederikke den 24. januar.

Niels's 2. søn Hans Christian, får sin anden søn, Michael Hermann. d. 15. november

Den økonomiske afmatning efter Englandskrigen blev vendt til fremgang i begyndelsen af 1830. Frederik 6.s regering valgte at indføre stænderforfatningen. Det indebar at de som besad fast ejendom, kunne vælges til stænderforsamlingen.

Det Københavnske Skibsbyggeri søsatte sit første dampskib, navngivet Frederik VI.

1831.

Niels's 3. søn Eggert Christoffer, får sin anden datter, Frederikke den 14. april.

Min ædle velgører, som Niels udtrykker det, Baron Carls Severin Christian Herman Løvenskiold, faldt i en hård sygdom og døde om efteråret.

28. maj meddelte regeringen, at valg til Rådgivende Stænderforsamlinger skulle forberedes i kongeriget Danmark, i Slesvig og i Holsten
Grundejendom var forudsætning for valgret og valgbarhed og kun et par procent deltog i det første valg i 1834.

1832.

Frederik og Constances 6 barn bliver født, en levedygtig søn som får navnet Niels Ambrosius Marius, han bliver senere Byfoged i Skien.

Niels får en stor sølvpokal, indvendig forgyldt og udvendig indgraveret med navn, årstallet 1832 og "For 50 års tjeneste", af sin nye Herre, Baron Herman Frederik Løvenskiold, og han bestemmer at den altid skal være i familiens eje..

1833.

Niels's 4. søn Rasmus, får en søn, Henrik, den 9. september.

Niels's 3. søn Eggert Christoffer, får en søn, Niels Christian den 25. december.

1834.

Den tredje folketælling foregår. Befolkningstallet er nu på 1.230.000. Selv om befolkningstallet er steget med 301.000, er fordelingen mellem by og land uændret.

Mette Sophie f. Grønbech, Niels kone gennem 46 år og slægtens stammoder dør, efter at have været svagelig i flere år.

”Hun var mig en trofast medhjælper og ledsagerinde igennem livet” skriver Niels i sine erindringer.

1835.

Niels's 2. søn Hans Christian, får en datter Margrethe Sofie, den 14. februar.

Niels's 5. søn Henrik Wilhelm, får sin 1. søn, Niels, den 29. marts.

Frederik og Constances 7. barn, Amborg Sofie, bliver født de 19. juli.

Niels's 4. søn Rasmus, får sin 2. søn, Niels Gotfred, den 18. august.

De første stænderforsamlinger blev indkaldt 1835-36. Der blev etableret borgerrepræsentationer i købstæderne i 1837 og sogneråd i landkommunerne i 1841.

Brygger Jacob Christian Jacobsen (1811-1887) overtog sin fars bryggeri i Brolæggerstræde efter dennes død. Han havde smagt bayersk øl, og besluttede sig for at eksperimentere med fremstillingen af denne type på bryggeriet i Brolæggerstræde, hvor man hidtil havde brygget almindeligt hvidtøl. Da han havde hjembragt noget gær fra München lykkedes det.

Da pladsen hurtigt blev for trang, købte Jacobsen en stor grund uden for voldene ved Valby Bakke og anlagde det første bayersk ølbryggeri i Danmark.

Der blev nedsat en jernbanekommission, altså 10 år efter at man i England havde indviet den første jernbanestrækning. Det var staten magtpåliggende at have kontrol med anlæggelse af banen i Danmark, af frygt for at flytte tyngtepunktet i monarkiet Danmark.

1836.

Niels blev pensioneret, han skriver, ”det behagede min nådige hr. Baron at entledige mig fra min tjeneste”. Niels flytter ind hos sin søn i Nyerup og bor der til sin død. Slægtsgården ligger der den dag i dag, men ejes ikke længere af slægten.

Historien om slaget ved Fort Alamo i Texas i 1836 er blevet fortalt både i bøger og på film.

Kampen varede i 13 dage hvor 189 amerikanske soldater anført af Davy Crockett, kæmpede mod 2.000 mexicanere ledet af den mexicanske diktator Santa Anna, for statens uafhængighed.

I slaget deltog en dansker ved navn Charles Zanco, født i Danmark i 1808, han kom efter moderens død i 1834 til Texas i 1835 sammen med sin far, Frederik, efternavnet kan være ændret til et mere engelsk klingende navn efter immigrationen, hvilket var et kendt fænomen. Texas var da en del af Mexico.

August Bournonville skabte i 1836 *Sylfiden* efter en fransk ballet, som han tolkede personligt, og med musik af Herman S. Løvenskiold, søn af Baron Løvenskiold fra Holden Jernværk i Norge.

Sylfiden blev opført første gang på Det Kongelige Teater den 28. november 1836.

1837.

Niels's 5. søn Henrik Wilhelm, får sin 1. datter, Henriette den 12. maj.

Niels's 4. søn Rasmus, får sin 3. søn, Hans Peter, den 28. juli.

Charles Darwin begiver sig ud på en ekspedition med skibet HMS Beagle. Resultaterne fra ekspeditionen blev ”The Origin of Species” (Arternes oprindelse) der udkom 24. nov. 1859.

1838.

Frederik og Constances 8. barn Lauritz Nikolai bliver født.

Der blev ydet lån til opførelsen af arbejdsanstalter, de senere fattiggårde.
Bertel Thorvaldsen vender tilbage til Danmark efter 41 års ophold i Rom i Italien.

1839.

Niels's 5. søn Henrik Wilhelm, får sin 2. søn, Frederik Carl Christian den 21. december.

Frederik 6. dør. Han blev officiel konge efter Christian 7., men havde reelt været regent siden 1784.

1840.

Folketællingen dette år viste 1.289.000 borgere. 9% i Kbh. 11% i Provinsen og 80% på landet.

Verdens første frimærke stammer fra England og er "One Penny Blank". Samme år udsendte dronning Victoria det første officielle julekort.

1841.

Danmark rammes af jordskælv mellem 2 til 10 gange om året, det ældst registrerede jordskælv fandt sted i 1073, mens det mest ødelæggende fandt sted i 1841 i Thy, her væltede nogle skorsten og en del murer slog revner. I Danmark er Thy det mest seismisk urolige område.

Der indførtes sogneforstanderskaber (sogneråd) i landkommunerne, der bestod af en formand, de stedlige lensbesiddere, den stedlige provs, dertil kom 2-3 valgte lokale godsejere og 3-4 medlemmer valgt af valgmænd, udpeget af sognerådet.

Verdens første industristandard blev vedtaget, den gjaldt for skruetørrelser, som indtil da havde været forskellig fra producent til producent.

Det første kongeskib bygget i jern, blev hjuldamperen "Ægir".

1843.

Niels's 4. søn Rasmus, får sin 4. søn, Frederik, den 10. juli.

Georg Carstensen ansøgte i 1841, Christian VIII, om tilladelse til at etablere og drive et Tivoli i 5 år. Den 15. august 1843 åbnede Tivoli sin første sæson. Da man lukkede den 11. oktober havde man haft 174.609 gæster.

1844.

Bertel Thorvaldsen dør i Det Kongelige Teater.

I 1844 udbydes aktie til den første jernbane på dansk grund der kom til at gå fra København til Roskilde. Aktierne blev revet væk.

Brødrene Drewsen påbegyndte byggeriet af Silkeborg Papirmølle. Allerede i 1847-48 udvidedes fabrikken ved at overflytte den gamle papirmaskine fra Strandmøllen til Silkeborg.
Der skete konstant en produktudvikling og i 1851 kunne Drewsen tage verdenspatent på en kalender til glitning af papir i ruller. Allerede i 1845 modtog han kongens fortjenstmedalje i guld.

Den første højskole blive oprettet i Rødding.

1845.

Niels's 5. søn Henrik Wilhelm, får sin 3. søn, Henrik Jørgen den 5. juli.

Niels's 4. søn Rasmus, får sin 1. datter, Karen Sofie, den 12. oktober.

Folketællingen viste 1.357.000 borgere, med en fordeling på 9, 12 og 79% i by, provins og land.
Den første Galathea ekspedition (1845-47) starter.

1846.

Den tredje koleraepidemi (1846-61) rammer alle i Europa.

Den anslås at have kostet 1½ millioner menneskeliv i alt, i Danmark dør ca. 5.000 mennesker.

Staten overtager Frederiksværk Kanonstøberi og Krudtværk.

1847.

Slægtens stamfader, Niels Rolsted (f. Rasmussen i 1760) dør, og bliver begravet på Uggerløse kirkegård den 15 januar.

Danmarks første jernbane mellem København og Roskilde indvies af kongen, den daglige drift bestod af 3 afgange i hver retning.

Bryggeriet Carlsberg bliver grundlagt af J.C. Jacobsen

1848.

Niels's 5. søn Henrik Wilhelm, får sin 4. søn, Emil Vilhelm den 6. maj.

I 1848 gik der en bølge af revolutioner gennem Europa. disse brydninger prægede også udviklingen frem mod krigen om Slesvigs fremtid.

I marts 1848 blev den revolutionære dagsorden kædet sammen med kravet om en fri forfatning. Det vedtoges også at kravet om en fri forfatning, skulle kædes sammen med kravet om et "Danmark til Ejderen". Efter nogle forhandlinger var "Danmark til Ejderen" blevet officiel dansk politik.

Den 29. marts gik den danske hær over Kolding Å med en styrke på 10.000 mand og 3. års krigen er startet.

Krigens første slag drev en slesvig-holstensk styrke på 7.000 mand på flugt, hvorefter Slesvig blev besat af danske tropper ned til Dannevirke og Ejderen.

Den 23. april besejrede den forenede preussisk-slesvig-holstenske hær med 30.000 soldater den danske hær ved Dannevirke og Slesvig. De 10-12.000 danske soldater trak sig tilbage til Als, og preusserne besatte i begyndelsen af maj store dele af Jylland. Efter pres fra den russiske zar, trak den preussiske konge sine styrker ud af Jylland i slutningen af maj, og en syv måneders våbenhvile blev indgået i august.

1849.

Frederik og Constances Datter Egerthe, dør i marts og deres yngste søn Lauritz dør i april, så nu har de kun Bertha, Laura, Niels og Amborg tilbage, dvs. 4. ud af 8 børn.

Krigen om Slesvig blev genoptaget i april med forøget styrke. I juli blev der indgået en foreløbig fred i Berlin. I juli 1850 sluttede Danmark og Preussen en simpel fred uden løsning af problemerne med Slesvig. En måned senere blev der opnået en løsning i London.

Danmarks riges første grundlov af 5. juni underskrives og landet får en fri forfatning.
Den almindelige værnepligt indføres, der bliver oprettet Lægdsruller for alle mænd.